

ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ВИКОРИСТАННЯМ СИМУЛЯТОРІВ ТРЕНІНГОВОГО ЦЕНТРУ

Поплавська І. О.

Україна, м. Запоріжжя, Запорізький державний медико-фармацевтичний
університет

Сучасна медична освіта орієнтована на підготовку конкурентоспроможного фахівця, здатного до швидкого прийняття клінічних рішень, ефективної професійної взаємодії та безпечного виконання практичних маніпуляцій. Одним із ключових завдань підготовки майбутніх лікарів є формування клінічного мислення — інтегральної професійної якості, що забезпечує здатність аналізувати симптоми, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формувати диференційний діагноз і приймати обґрунтовані лікувальні рішення [1; 2].

Традиційна система медичної освіти, заснована переважно на аудиторному навчанні та спостереженні за клінічною практикою, не завжди забезпечує достатній рівень сформованості практичних навичок. Саме тому особливого значення набуває симуляційне навчання, яке дозволяє створити безпечне освітнє середовище для відпрацювання професійних дій без ризику для пацієнта [3].

Симулятори тренінгового центру виступають ефективним інструментом формування як технічних, так і нетехнічних компетентностей. Використання манекенів високої реалістичності, віртуальних пацієнтів, VR/AR-систем, лапароскопічних тренажерів, офтальмологічних симуляторів, симуляторів невідкладних станів дозволяє студентам відпрацьовувати алгоритми діагностики, лікування, комунікації з пацієнтом та роботи в мультидисциплінарній команді [4].

Особливу роль симуляційне навчання відіграє у формуванні клінічного мислення через case-based learning (CBL), problem-based learning (PBL) та

сценарне моделювання клінічних ситуацій. Студент не лише виконує окрему маніпуляцію, а й аналізує повну клінічну ситуацію: збір анамнезу, оцінку симптомів, інтерпретацію лабораторних та інструментальних даних, вибір тактики лікування та оцінку прогнозу. Саме така комплексність забезпечує перехід від механічного виконання дій до професійного клінічного судження [5].

Дослідження підтверджують, що симуляційне навчання значно підвищує рівень професійної впевненості студентів, покращує клінічне мислення та знижує рівень тривожності під час реальної клінічної практики. Особливо важливою є можливість багаторазового повторення сценаріїв, аналізу помилок, проведення дебрифінгу та формування рефлексивної компетентності [6].

Сучасні тренінгові центри стають не лише простором практичного навчання, а й платформою для міждисциплінарної STEM-освіти, де інтегруються знання з анатомії, фізіології, фармакології, інженерії медичного обладнання, цифрових технологій та доказової медицини. Саме така інтеграція відповідає вимогам підготовки лікаря нового покоління.

Важливою умовою ефективності симуляційного навчання є підготовка викладачів-тренерів, розробка якісних клінічних сценаріїв, сучасне технічне забезпечення та методичний супровід освітнього процесу. Симулятор повинен бути не лише технічним засобом, а педагогічним інструментом розвитку професійного мислення.

Отже, використання симуляторів тренінгового центру є одним із найбільш ефективних механізмів формування клінічного мислення та практичних навичок майбутніх лікарів. Саме симуляційне навчання забезпечує перехід від теоретичного засвоєння знань до професійної готовності діяти в реальних клінічних умовах, що є стратегічним напрямом модернізації сучасної медичної освіти.

Список літератури

1. Биков В. Ю. Цифрова трансформація суспільства і розвиток комп'ютерно-технологічної платформи освіти і науки України // Інформаційні технології і засоби навчання. 2019. Т. 69. № 1. С. 1–14.

2. Ханюков О. О., Козлов С. М., Єгудіна Є. Д. Формування та вдосконалення клінічного мислення у студентів-медиків // Медичні перспективи. 2019. Т. 24. № 1. С. 120–126.
3. McGaghie W. C., Issenberg S. B., Barsuk J. H., Wayne D. B. A critical review of simulation-based mastery learning with translational outcomes // Medical Education. 2014. Vol. 48. № 4. P. 375–385.
4. Lateef F. Simulation-based learning: Just like the real thing // Journal of Emergencies, Trauma and Shock. 2010. Vol. 3. № 4. P. 348–352.
5. Kornichuk O. Y., Bambyzov L. M., Kosenko V. M., Spaska A. M., Tsekhmister Y. V. Application of the Case Study Method in Medical Education // International Journal of Learning, Teaching and Educational Research. 2021. Vol. 20. № 7. P. 175–191.
6. Okuda Y., Bryson E. O., DeMaria S. et al. The utility of simulation in medical education: what is the evidence? // Mount Sinai Journal of Medicine. 2009. Vol. 76. № 4. P. 330–343.
7. Lopina N., Zhuravlyova L. Practically-oriented case-teaching methods in continuing medical education based on information web technologies // Continuing Professional Education: Theory and Practice. 2018. № 3–4. С. 67-73.